

Nr 37.

Af herr Henrikson m. fl., om upphäfvande af stämpelskatten å inrikes växlar.

Den nu gällande stämpelskatten å växlar antogs af Riksdagen år 1909 på förslag af Kungl. Maj:t. Sedan länge ha emellertid *utrikes* växlar varit belagda med stämpelplikt, under det att skatt å *inrikes* växlar först infördes genom Riksdagens beslut 1894. Oppositionen mot denna skatteform, som alltid varit stark, men då fick vika för statsverkets behof, växte dock i så hög grad, att Riksdagen redan 1898 upphäfde sitt beslut af år 1894. Kungl. Maj:t återkom i statsverkspropositionen 1903 med nytt förslag om införande af stämpelplikt å inrikes växlar. Förslaget väckte motstånd, och redan i remissdebatten upptogs det till bemötande af dåvarande ledamoten af Andra kammaren Hammarskjöld. Det blef ej heller af Riksdagen antaget. Så dröjde Kungl. Maj:t till 1909, då återigen 1894 års förslag i på det stora hela taget oförändradt skick af Riksdagen antogs. Äfven då röntes det emellertid motstånd, i det att tre ledamöter från Andra kammaren i bevillningsutskottet reserverade sig för afslag å den kungl. propositionen, och först efter en långvarig debatt antog Andra kammaren en modifikation af det kungl. förslaget, hvilket senare dock segrade i den gemensamma voteringen.

Denna historik torde tydligt utvisa, huru svårt växelstämpelskatten har att finna en plats bland våra skattetitlar och hur illa sedd den är af allmänheten. Skälen emot densamma äro också synnerligen vägande, och det är endast då statsverkets behof varit särskildt trängande, som den har antagits. Växeln representerar ju egentligen en skuld, hvarför det åtminstone icke direkt är kapitalet, som beskattas, och knappast indirekt heller, ty då det t. ex. gäller varuväxlar, torde det näppeligen bli den kapitalstarke, utan i stället den kapitalsvage och kreditbehöfvande, han må sedan

vara köpare eller säljare, acceptant eller utställare, som får betala stämpelbeloppet. Ty det är ju den svage, som är mest beroende af växeln som betalningsmedel. Det är därför endast, då det gäller en affär mellan tvenne kapitalstarka, som växelskatten kan sägas bli, hvad Kungl. Maj:t velat göra den till, en kompletterande beskattning af den fonderade inkomst, som kapitalet skänker. Och äfven om större delen af varuväxlarna äro af denna natur, torde växelskatten ur denna synpunkt ej vara af någon större betydelse.

Mest orättvist och betungande verkar denna skatt emellertid, då den drabbar låneväxlar och särskildt de på mindre belopp. Härvidlag är det ju ingenting annat än en *skuld*, som beskattas. Det skulle möjligen kunna sägas vara förmånen att få disponera rörelsekapital, som beskattas. Men för denna förmån har ju låntagaren redan erlagt sin afgift genom räntan, som särskildt i vårt land är rundligt tilltagen och därtill vid växlar erlagd i förskott. Det kan tyckas, att stämpelbeloppet är så obetydligt, att det lätt borde kunna bäras. Men häremot talar den ovilja, som den lånebehöfvande allmänheten har emot skatten, en ovilja, som förklaras däraf att detta stämpelbelopp är en tillökning i redan förut högst kännbara räntor och afgifter i samband med växeltransaktionen. Därtill kommer, att dessa växlar vanligen med endast några månaders mellanrum många gånger omsättas innan de bli inlösta, och vid hvarje omsättning återkommer stämpeln.

Dessa s. k. låneväxlar utgöra ej heller en obetydlighet, som man kan bortse ifrån vid lagstiftandet på detta område. De ha allt mer och mer kommit i bruk bland småproducenter och lägre inkomsttagare. Som exempel kan nämnas, att från ett bankkontor, där vi gjort förfrågan, lämnats den uppgiften, att under 1910 af växlarna 67.7 % utgjordes af låneväxlar och endast 32.3 % af varuväxlar.

Såsom ofvan redan påpekats är det endast vid tillfällen, då statsverkets behof varit synnerligen trängande, som stämpelskatten å växlar har kunnat bryta det starka motstånd, den ständigt rönt. Då bättre tider kommit, har den också upphäfts. Alla tecken tyda på att de goda ekonomiska förhållanden, som nu inträdt, komma att bli af varaktig natur, och då blir det för oss ett oafvisligt kraf att *snarast möjligt* få denna på den svage orättvist tyngande skatt bragt ur världen.

På ofvan anförda skäl få vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring i förordningen den 18 september 1909 angående

stämpelafgiften, att stämpelskatt å inrikes växlar ej längre måtte utgå.

Stockholm den 21 januari 1911.

<i>A. Henrikson.</i>	<i>Anders Olsson.</i>	<i>Aug. Ifvarsson.</i>
<i>J. Bengtsson.</i>	<i>O. H. Svensson.</i>	<i>Herm. Carlsson.</i>
<i>F. E. Ahlfbengren.</i>	<i>S. J. Larsson.</i>	<i>Gust. Månsson.</i>
<i>A. Magnusson.</i>	<i>Sten Nordström.</i>	<i>A. Johanson.</i>
<i>A. C. Gunnarsson.</i>	<i>Bernt Wilson.</i>	<i>Karl Karlsson, Mo.</i>
<i>Johan Olofsson.</i>	<i>Bernh. Eriksson.</i>	<i>J. Lindgren.</i>
<i>Joh. Norlén.</i>	<i>Z. Åslund.</i>	<i>Adolf Janson.</i>
<i>Smeds Lars Olsson.</i>	<i>P. Bengtson.</i>	<i>C. Råström.</i>
<i>Jöns Pålsson.</i>	<i>Edvard Johansson.</i>	<i>Ing. Bergman.</i>
<i>Alfr. Lundgren.</i>	<i>Sixten Mogren.</i>	<i>P. E. Hedström.</i>
<i>P. Olsson i Fläsbro.</i>		<i>Jonas Jonsson.</i>
